

ԱԶԴԱՐԱՐ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅՈՑ ՔՈՒԷՅԹԻ ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅԻՑ ՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻՆ

P.O.Box: 8157, Salmiyeh 22052- Kuwait. Tel: 965-25614392, Fax: 965-25638312, e-mail: prelacy@armenianprelacykw.org

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, Ժ. Տարի, Թիւ 458, Ուրբաթ, 12 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 2018

ՀԱՄԱՅՆՔԱՅԻՆ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԽՈՒՄԲԻՆ ՀԵՏ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ՝ ՔՈՒԷՅԹԻ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԷՆ ՆԵՐՍ

Երեքշաբթի, 9 Հոկտեմբեր 2018-ին, երեկոյեան ժամը 5:00-ին, Թեմիս Բարեջան Առաջնորդ Գերշ. Ս. Մասիս Եպս. Զօպույեան այցելեց Լիբանանեան Դեսպանատուն՝

յատուկ պատուիրակութեան մը ընկերակցութեամբ, որուն մաս կը կազմէին Ազգային Վարչութեան ներկայացուցիչ Տիար Ռաֆֆի Աբիկեան, ՀՍԸՄ ՔՄՄ-ի Վարչութեան ատենապետ եղբ. Սիմոն Օզճեան, ինչպէս նաեւ ՀՍԸՄ ՔՄՄ-ի վարչութենէն եւ ֆութպոլի խումբի անդամներէն եղբայրներ: Այցելութեան նպատակն էր հանդիպում ունենալ Լիբանանէն ժամանած Լիբանանի Ֆութպոլի ազգային խումբին հետ:

Մոյն հանդիպումը կազմակերպուած էր Քուէթի մէջ Լիբանանի Դեսպանատան կողմէ՝ յանձինս Գլխաւոր Քարտուղար Տիկ. Նըսրին Պու Քարամի, որ իր խօսքին մէջ բարի գալուստ մաղթեց Լիբանանեան խումբին եւ բոլոր ներկաներուն, շեշտելով Քուէթ-Լիբանանեան եղբայրական յարաբերութիւնները: Ներկայ էր նաեւ Լիբանանի Խորհրդարանի երեսփոխան Տիար Ալի Պազգի: Հանդիպումը ընթացաւ ջերմ ու մտերմիկ մթնոլորտի մը մէջ, ուր քուէթահայ ՀՍԸՄ-ական մարզիկները առիթ ունեցան ծանօթանալու լիբանանցի մարզիկներուն: Նշենք, որ այս օրերուն ֆութպոլի բարեկամական խաղ մը տեղի պիտի ունենայ Լիբանանի եւ Քուէթի ազգային խումբերուն միջեւ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

**Նախագահ Արմեն Սարգսեանը՝ Ֆրանսախօս Երկիրներու
Տնտեսական Ֆորումի Բացումին. «Մենք Ոչ Միայն
Պատմութիւն, Մշակոյթ Ունեցող, Այլեւ Առեւտուրով
Զբաղուող Ժողովուրդ Ենք»**

Հանրապետութեան նախագահ Արմեն Սարգսեան Չորեքշաբթի օր մասնակցած է Ֆրանսախօս երկիրներու տնտեսական ֆորումի բացումին: Ֆորումը կը կազմակերպուի «Թումօ» ստեղծարար արհեստագիտութիւններու կեդրոնին մէջ՝ հանրապետութեան նախագահին հովանաւորութեամբ:

Իր խօսքին մէջ նախագահ Արմեն Սարգսեան շնորհակալութիւն յայտնելէ ետք ֆրանսախօս երկիրներու միջազգային կազմակերպութեան

ընդհանուր քարտուղար Միքայէլ Ժանին եւ կազմակերպիչներուն, անդրադարձած է տնտեսական ֆորումի Հայաստանի մէջ կազմակերպման կարեւորութեան՝ շեշտելով, որ Հայաստանը իւրայատուկ վայր է եւ մենք, իբրեւ պետութիւն, թէ՛ արեւելքի, թէ՛ արեւմուտքի մաս եղած ենք, միշտ եղած ենք արեւելք-արեւմուտք խաչմերուկին վրայ. նախագահը այս մասին ըսած է. «Մեր երկիրը հազարաւոր տարիներու պատմութիւն ունի: Այն քաղաքը, ուր դուք այսօր կը գտնուիք, 2800 տարեկան է: Այստեղ քաղաքակրթութիւնը արդէն 2800 տարուան պատմութիւն ունի: Մենք ոչ միայն պատմութիւն, մշակոյթ ունեցող, այլեւ առեւտուրով զբաղող ժողովուրդ ենք՝ դարեր շարունակ ըլլալով Մետաքսի ճամբուն վրայ: Եւ իմ երազանքս է, որ Հայաստանը ո՛չ միայն ըլլայ ֆրանսախօս երկիրներու հիանալի հասարակութեան եւ ընտանիքի մասը, այլեւ՝ այն երկիրը, որ կ'օգնէ Եւրոպայի եւ Ափրիկէի ֆրանսախօս երկիրներուն, Քանատային առեւտուրով ու գործարարութեամբ զբաղիլ եւրասիական հսկայական տարածքին մէջ»:

**Նախագահ Սարգսեան Ընդունած Է Ազգային Ժողովի ՀՅԴ
Խմբակցութեան Անդամ Սպարտակ Մէրանեանը**

Հանրապետութեան նախագահ Արմեն Սարգսեան Չորեքշաբթի օր ընդունած է Հայ յեղափոխական դաշնակցութեան խմբակցութեան անդամ Սպարտակ Մէրանեանը:

Քննարկուած են երկրին մէջ ստեղծուած քաղաքական իրավիճակին վերաբերող հարցեր:

Նախագահ Սարգսեան անգամ մը եւս ընդգծած է վիճայարոյց բոլոր հարցերը երկխօսութեան միջոցով եւ Սահմանադրութեան ու օրէնքներու շրջափծին մէջ լուծելու անհրաժեշտութիւնը:

Քանատայի Վարչապետ Ճասթին Թրիսո Հասաւ Երեւան

Չորեքշաբթի օր Քանատայի վարչապետ Ճասթին Թրիսո հասաւ Երեւան՝ մասնակցելու Ֆրանսախօս երկիրներու 17-րդ վեհաժողովին: «Ձուարթնոց» օդակայանին մէջ անոր դիմաւորեց Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Զոհրապ Մնացականեան:

Թրիսո «Արմենիա Մարիոթ» պանդոկին մէջ հանդիպում ունեցած է Քեպէքի վարչապետ Ֆրանսուա Լէկոյի հետ: Այնուհետեւ ուղղուած է Կարէն Դեմիրճեանի անուան մարզահամերգային համալիր, ուր մասնակցած է Ֆրանսախօս երկիրներու ծիրին մէջ ընտանեկան լուսանկարի ստեղծման արարողութեան: Վարչապետ Թրիսո ելոյթ պիտի ունենայ Ֆրանսախօս երկիրներու 17-րդ վեհաժողովի բացման արարողութեան, այնուհետեւ պիտի մասնակցի լիագումար նիստին: Ան նաեւ պիտի մասնակցի սահմանափակ լիագումար նիստին: Թրիսո երեկոյեան ներկայ եղած է Հանրապետութեան հրապարակին վրայ տեղի ունեցած կալա-համերգին: Ֆրանսախօս երկիրներու վեհաժողովի շրջագիծին մէջ, Քանատայի վարչապետին 11 հոկտեմբերի օրակարգը կ'աւարտի Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի կազմակերպած վարչապետներու ընթրիքին մասնակցութեամբ:

Փաշինեանն Ու Բարլոյեանը Քննարկած Են Արտահերթ Խորհրդարանական Ընտրութիւններու Կայացման Հարցը

10 հոկտեմբերին տեղի ունեցած է Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահ Արա Բարլոյեանի եւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի հերթական աշխատանքային հանդիպումը: Ի շարք օրակարգային շարք մը հարցերու՝ խորհրդարանի ղեկավարն ու վարչապետը անդրադարձած են նաեւ արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւններու կայացման:

Կողմերը վերահաստատած են նախապէս հնչեցուցած իրենց այն դիրքորոշումը, որ բոլոր հոլովոյթները պէտք է ընթանան բանակցութիւններու եւ փոխադարձ համաձայնութեան ճամբով:

Աշխատանքային հանդիպումի ընթացքին անդրադարձ կատարուած է նաեւ 29-30 հոկտեմբերին Երեւանի մէջ տեղի ունենալիք ՀԱՊԿ-ի Խորհրդարանական վեհաժողովի խորհուրդի եւ վեհաժողովի լիագումար նիստերու աշխատանքներու կազմակերպման առնչուող հարցերուն:

Ազգային ժողովի նախագահը վարչապետին տեղեկացուցած է, որ այդ նպատակով 12 հոկտեմբերին հանդիպում պիտի ունենայ Ռուսիոյ Դաշնակցային ժողովի Պետական տումայի նախագահ Վիաչեսլաւ Վոլոտինի հետ: Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան վերահաստատած է, որ աշխուժօրէն պիտի մասնակցի ՀԱՊԿ-ի Խորհրդարանական վեհաժողովի խորհուրդի եւ վեհաժողովի երեւանեան լիագումար նիստերուն:

Նիկոլ Փաշինեան. «Մինչև 16 Հոկտեմբեր Պիտի Ներկայացնեմ՝ Իմ Հրաժարականս»

Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան յառաջիկայ օրերուն պիտի ներկայացնէ իր հրաժարականը՝ դեկտեմբերին տեղի ունենալիք արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւններուն համար: Փաշինեան այս մասին յայտնած է «Ֆրանս 24» պատկերասփիւռի կայանին:

«Արտահերթ ընտրութիւնները պէտք է տեղի ունենան 9-10 դեկտեմբերին: Ատիկա կ'ըլլայ այն պարագային, երբ ես մինչև 16 հոկտեմբեր ներկայացնեմ իմ հրաժարականս», ըսած է վարչապետ Փաշինեան:

Մահացած Է Արայիկ Խանդոյեանը

Արայիկ Խանդոյանը ծնած է 1971 թուականի ապրիլ 19-ին, Արագածոտնի մարզի Վերին Մասունիկ գիւղը: Ան արցախեան պատերազմի մասնակից է, ազատամարտիկ: «Հիմնադիր խորհրդարան» կազմակերպութեան եւ «Սասնայ ծռեր» խումբի անդամ էր:

Արայիկ Խանդոյեանի կերպարը արցախեան ազատամարտի յայտնի խորհրդանիշներէն է: 17 տարեկան հասակին արցախեան շարժումի սկզբնական շրջանին Ծաղկահովիտ գիւղին մօտակայքը տեղակայուած ԽՍՀՄ զինուած ուժերու ռազմական խարխիսէն զենք եւ զինամթերք կը հայթայթէր հայկական կամաւորական ջոկատներուն տրամադրելու նպատակով: 1989-ին կը զօրակոչուի ԽՍՀՄ բանակ, սակայն 1990-ին արձակուրդ կը վերցնէ և այլևս չի վերադառնար: Կը մեկնի Արցախ եւ կը միանայ հայկական կամաւորական ջոկատներուն: 1994-ի հրադադարէն ետք իր երկու եղբայրներուն հետ միասին ծառայութիւնը կը շարունակէ Հայաստանի Հանրապետութեան Զինուած ուժերուն մէջ:

ՊՊԾ գունդի գործով ամբաստանեալ Արայիկ Խանդոյեանին նկատմամբ կիրարկուող խափանման միջոցը՝ կալանաւորումը, փոխուած էր 2018-ի օգոստոս 17-ին:

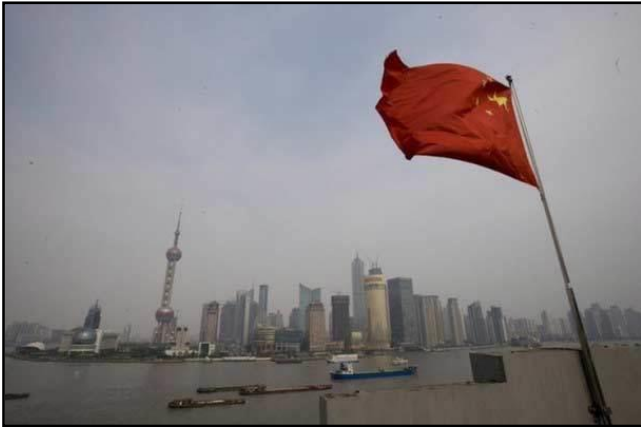
Արայիկ Խանդոյանը ամուսնացած էր, ունի 5 երեխայ:

www.aztarar.com

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

Չինաստան Հոկտեմբերին Կրնայ Դառնալ Աշխարհի Վրայ Կազմի Մեծագոյն Ներածողը

Կազմի համաշխարհային շուկային մէջ տեղի կ'ունենայ վերափոխում, որուն հիմնական գործօնը Չինաստանի կողմէ պահանջարկի աճն է:

«ՌԻԱ Նովոսթի» լրատու գործակալութիւնը, մէջբերելով Միջազգային ուժանիւթի գործակալութեան ղեկավար Ֆաթիհ Պիրոլի խօսքերը, կը հաղորդէ, թէ արդէն հոկտեմբերին Չինաստանը կազմի ներածման ծաւալով կրնայ դառնալ աշխարհի վրայ առաջինը՝ շրջանցելով Ճափոնը:

«Այս տարի հոկտեմբերին կամ նոյեմբերին Չինաստանը պիտի դառնայ աշխարհի վրայ առաջինը՝ ըստ կազմի ներածման ծաւալներու, շրջանցելով Ճափոնը, իսկ յաջորդ տարի անոնց միջեւ տարբերութիւնը պիտի մեծնայ», ըսած է Պիրոլ:

Երկրորդ հիմնական գործօնը, ըստ Պիրոլի, Միացեալ Նահանգներու կողմէ հեղուկ բնական կազմի արտադրութեան աճն է: Գործակալութեան գնահատումով՝ յաջորդ հինգ տարուան ընթացքին Միացեալ Նահանգները բնական հեղուկ կազմի շուկային մէջ արտադրութեան 75 առ հարիւրը պիտի ունենան:

Միացեալ Նահանգներ այդպիսով պիտի յայտնուին Քաթարի եւ Աւստրալիոյ հետ հեղուկ բնական կազմի մեծագոյն մատակարարներու եռեակին մէջ:

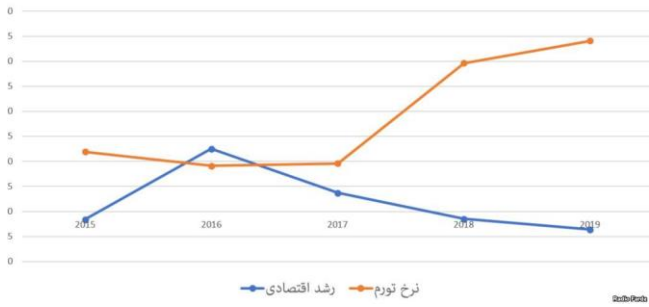
Ըստ Միջազգային Դրամական Ֆոնտին. Ամերիկեան Պատժամիջոցները Ծանր Հարուած Հասցուցած Են Իրանեան Տնտեսութեան

Միջազգային դրամական ֆոնտի փորձագէտները հրապարակած են «Աշխարհի տնտեսական հեռանկար» զեկուցումը, որուն համաձայն, ամերիկեան պատժամիջոցներու պատճառով Իրանի տնտեսութիւնը յայտնուած է նահանջի վիճակին մէջ: Այս մասին կը հաղորդէ «Ազատութիւն»-ը:

Փորձագէտները կ'ենթադրեն, որ ճգնաժամը յաջորդ տարի առաւել եւս պիտի խորանայ եւ մեծապէս քարիւղի արտածման վրայ հիմնուած տնտեսութեան նահանջը պիտի կազմէ 1,5 առ հարիւր, իսկ յաջորդ տարի պիտի հասնի 3,6 առ հարիւրի:

Այս տարուան մայիսին, երբ Միացեալ Նահանգներու նախագահ Տանըլտ Թրամի տակաւին չէր յայտարարած Իրանի դէմ պատժամիջոցները վերականգնելու մասին, Դրամական միջազգային

برآورد صندوق بین‌المللی پول از میزان رشد اقتصادی و تورم در ایران ۲۰۱۵-۲۰۱۹

Ֆոնտի փորձագետները յայտնած էին, որ Իրանի տնտեսութիւնը 2018-2019 թուականներուն շուրջ 4 առ հարիւրի աճ պիտի արձանագրէ:

Իրանի տնտեսական անկումը կը բացատրուի քարիւղի արտաձման կարելիութիւններուն սահմանափակումներով, որովհետեւ գնորդները չեն ուզեր ենթարկուիլ ամերիկեան պատժամիջոցներուն եւ համաձայնագիրներ

կը կնքեն քարիւղ արտադրող այլ երկիրներու հետ:

Ամերիկեան պատժամիջոցներու երկրորդ փուլը ուժի մէջ պիտի մտնէ այս տարուան նոյեմբերին:

Տիեզերանաւուն Մէջ Խանգարումէ Ետք. Ամերիկացի Եւ Ռուս Տիեզերագնացները Անմիջապէս Վերադարձած Են Երկիր

Չորեքշաբթի օր Պայքանուրէն արձակուած տիեզերանաւուն մէջ խանգարում տեղի ունեցած է. արձակումէն երկու վայրկեան ետք տիեզերանաւը կրող հրթիռի շարժակները անջատուած են: Ամերիկացի եւ ռուս աստղանաւորդներ Նիք շէյկ եւ Ալեքսեյ Օվչինին երկիր վերադառնալու համար կրցած են օգտագործել վայրէջքի համար նախատեսուած գունդը, որ տիեզերանաւէն անջատուած է, եւ անոր անկարգելները մեքենայաբար բացուած են:

Գունդը էջք կատարած է Ղազախստանի տափաստանին մէջ:

«Անձնակազմը էջք կատարած է: Բոլորը ողջ են», «Թուիթըր»-ի վրայ գրած է «Ռոսքոսմոս»-ի ղեկավար Տմիթրի Ռոկոզին:

Չաոււշօղլուի Պաղտատ Եւ Էրպիլ Այցելութիւնները Մետասաներորդ Պահուն Չնջուեցան

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Մելուք Չաոււշօղլու մետասաներորդ պահուն ջնջեց Էրպիլ եւ Պաղտատ նախատեսուած իր այցելութիւնները: Այցելութեան ջնջման պատճառները մնացին անյայտ:

Կը նախատեսուէր, որ թրքական դիւանագիտութեան պետը հինգշաբթի, 11 հոկտեմբերին եւ ուրբաթ, 12 հոկտեմբերին

Էրպիլ եւ Պաղտատ այցելէ եւ բարձր մակարդակի շարք մը ժողովներ գումարէ:

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը չորեքշաբթի օր հաղորդած էր, թէ Չաուշօղլուն իրաքցի պաշտօնատարներուն հետ պիտի քննարկէ երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւններու զարգացման կարելիութիւնները:

«Վրաստանի Իշխանութիւնները Ռուսիոյ Հետ Դիւանագիտական Յարաբերութիւններու Վերականգնման Ուղղութեամբ Չեն Ընթանար» Կ'ըսէ Քարասին

Ռուսիոյ արտաքին գործոց փոխնախագահ Կրիկորի Քարասին յայտնեց, որ Վրաստանի

իշխանութիւնները Ռուսիոյ հետ յարաբերութիւններու վերականգնման ուղղութեամբ չեն ընթանար եւ կը շարունակեն միջազգային բեմահարթակի վրայ իրենց թշնամական արարքները, ինչպէս նաեւ Ռուսիան սանձելու ՕԹԱՆ-ի ռազմավարութեան մասնակցի:

Քարասին ռուսական «Իզվեսթիա» օրաթերթին հետ հարցազրոյցի ընթացքին ուղղակիօրէն զգուշացուց վրացական իշխանութիւնները՝ նշելով. «Այդ վարմունքը կը վտանգէ 2012-ին սկսած յարաբերութիւններու բնականոնացման հոլովոյթը, որ երկու երկիրներու քաղաքացիներուն նպաստ կը բերէ»:

Յիշեցնենք, որ վրացական ուժերը օգոստոս 2008-ին յարձակում գործած էին Հարաւային Օսեթիոյ դէմ եւ քանդած անոր մայրաքաղաք Ցխինվալիի մէկ մասը, որուն լոյսին տակ ռուսական ուժերը միջամտած էին պաշտպանելու համար Հարաւային Օսեթիոյ բնակիչները, որոնցմէ շատեր Ռուսիոյ քաղաքացիներ են: 5-օրեայ պատերազմը աւարտած էր Վրաստանի պարտութեամբ:

ԱԿՆԱՐԿ

**Շարլ Ազնաուր Իր Արուեստով Եւ Մարդկային Վեհ
Առաքինութիւններով Դարձաւ Լուսաճիր Ասուպ Սը՝
Գեղեցկացնելով Երգարուեստի Սիրահարներու Հոգիները**

«Շարլ Ազնաուր մեզ ապրեցուցած է իր երգերով: Հայկական ծագում ունեցող ներգաղթեալի որդին պետութիւն էր պետութեան մէջ, հայրենիք՝ հայրենիքի մէջ»:

*Էմանուէլ Մաքրոն
Ֆրանսայի նախագահ5 հոկտեմբեր 2018*

Համաշխարհային երգարուեստի պատմութիւնը իր զարթօնքը ապրեցաւ, երբ 1950-ական թուականներուն երաժշտական նոր ոճ մը տարածուեցաւ՝ համաշխարհային տարողութեամբ, որ կոչուեցաւ էտրատային երգ, որ խորքին մէջ արդի երաժշտութեան տեսակ մըն է, ուր կը գործածուին էլեկտրական կիթառ, երգեհոն, տրամպ, սաքսֆոն, թրոմփետ:

Այս տիպի երաժշտութենէն անմասն չմնաց հայկական երաժշտութիւնը, որուն լաւագոյն մեկնաբանը դարձաւ հայութեան էտրատային սիրուած երգիչ Ատիս Հարմանտեանը: Միջազգային մակարդակի վրայ նոյն թուականներուն յատկապէս Շարլ Ազնաուրի (բուն անունով՝ Շահնուր Վաղինակ Ազնաուրեան) յայտնուիլը մերժումի հսկայ ալիք մը բարձրացուց եւրոպացի եւ ի մասնաւորի ֆրանսացի երգարուեստի սիրահարներուն մօտ: Սակայն շուտով, 1956 թուականին արդէն ֆրանսական հասարակութիւնը Շարլ Ազնաուրի Փարիզի «Օլիմփիա» դահլիճին մէջ մենահամերգի ունկնդրութենէն ետք, իր կարծիքը կը փոխէ, եւ ֆրանսան կը դառնայ ազնաուրացած. անոր երգերը կը տարածուին Եւրոպայէն Միացեալ Նահանգներ՝ հասնելով մինչեւ Միջին Արեւելք:

Ծնունդով ֆրանսացի, սակայն ծագումով հայ այս մեծ անձնաւորութեան կենսագրութեան վրայ ակնարկ մը նետելէ առաջ հարկ է անդրադառնալ որոշ տուեալներու: Ան կանուխէն ծանօթացաւ թատրոնի աշխարհին եւ ինը տարեկանին արդէն հմայուած էր արուեստով: Ազնաուրի հոչակը սկսած է, երբ 1946-ին էտիթ Փիաֆ լսելով Ազնաուրի երգեցողութիւնը՝ կ'որոշէ իրեն հետ համերգային յայտագիրներով շրջագայութեան տանիլ թէ՛ Ֆրանսայի եւ թէ՛ Միացեալ Նահանգներու մէջ: Հազարէ աւելի երգերու հեղինակ (մէկ մասը՝ երգահան Ժորժ Կառվարենցի հեղինակութեամբ) Շարլ Ազնաուրի երգերը ցայսօր կը լսուին ու կը յուզեն, կ'ամոքեն եւ կ'ուրախացնեն երաժշտութեան ծարաւ միլիոնաւոր ունկնդիրներու հոգիները: Այդ հոչակաւոր երգերէն կարելի է յիշել՝ «Մաման», «Պոռեմը», «Դեռ Երէկ», «Երիտասարդութիւն», «Երկու կիթառ», « Յաւերժական սէր», «Աւէ Մարիա», «Անոնք ինկան» (Ցեղասպանութեան վաթսունամեակին նուիրուած): Իւրայատուկ է իր դստեր՝ Սեդա Ազնաուրի հետ մեկնաբանած Մայաթ Նովայի «Աշխարհումս» երգի կատարումը: Սակայն իր իւրայատկութիւնը կը կայանայ անոր մէջ, որ ուղիղ երեսուն տարի առաջ իր արուեստի ճամբով անմնացորդ բաժինը բերաւ Հայաստանի ահաւոր երկրաշարժին անմեղ զոհերու ընտանիքներուն եւ որբացած հայորդիներուն (դեկտեմբեր 1988-ին) օժանդակութեան աշխատանքին: Ազնաուր աւելի քան եօթանասուն երաժիշտներու հետ պատրաստած է «Քեզի համար Հայաստան» երգը եւ Փարիզի մէջ հիմնած է «Ազնաուրը Հայաստանին համար» բարեսիրական հիմնադրամը՝ հոգալու համար երկրաշարժէն տուժածներուն անհրաժեշտ կարիքները:

Ամերիկեան «Թայմզ» հանդեսին կողմէ յայտարարուած «քսաներորդ դարու արուեստագէտ» ճանաչումը առնչուած չէ միայն իր երգարուեստին: Շարլ Ազնաւուր նկարահանուած է աւելի քան 60 ժապաւեններու մէջ, որոնցմէ կարելի է առանձնացնել «Արարատ» (2002), «Քնքուշ Հայաստան»:

Իր արուեստագէտի կեանքը երբեք չխախտեց իր հասարակական ու քաղաքական կեանքը: Մնայուն դրօշակիրը ըլլալով Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման գործընթացին՝ ան Հայաստանի պատուաւոր դեսպան եղաւ ԵՈՒՆԵՍԿՕ-ի մէջ եւ նշանակուեցաւ նաեւ Զուիցերիոյ մէջ Հայաստանի արտակարգ եւ լիազօր դեսպան՝ ամէնուրեք Հայաստանի անունը բարձր պահելով:

Իր կենդանութեան, որպէս երախտագիտութեան արտայայտութիւն, Գիւմրիի մէջ կանգնեցուած է իր արձանը, Երեւանի հրապարակներէն մէկը անուանուած է իր անունով եւ Ֆրանսայի մէջ Ազնաւուրի մոմէ արձանը դրուած է Մատամ Տիսոյի թանգարանին մէջ:

Ազնաւուրի կեանքի Կարեւոր Յատկանիշները՝ Իբրեւ Աւանդ

Ա. Ազնաւուրը՝ արուեստի առանձին դպրոց

Ազնաւուրի գրած երգերը սոսկ երաժշտական պատահական յօրինումներ չեղան: Իր վկայութեամբ, բոլոր երգերը գրած է իմաստալից բառերով, որուն կ'ընկերակցի համապատասխան երաժշտութիւնը, ունկնդիրները աւելի հաղորդ դարձնելով եւ երգի ճամբով անուղղակի պատգամ մը յղելով բոլորին: Ի գուր չէ, որ Հայաստանի մեր հայրենակիցներու վկայութեամբ, շատեր ուզած են ֆրանսերէն լեզուն սորվիլ, որպէսզի կարենան թափանցել մեծ արուեստագէտին գրած բառերուն իմաստային խորքը:

Բ. Ազնաւուրի սերը

Ազնաւուր մեծցած ըլլալով համեստ ընտանիքի մը յարկին տակ՝ մեծ սէր ունեցաւ իր ընտանիքին, երգարուեստին, մարդկութեան, Ֆրանսայի եւ Հայաստանի նկատմամբ: Հարցազրոյցի մը մէջ, երբ Ազնաւուրին հարց տրուած է, թէ ի՞նչ է երկար ապրելու գաղտնիքը, կենարար ուժը եւ իր երիտասարդ մնալը, ան հաստատակամօրէն պատասխանած է. «Ես կը սիրեմ կեանքը: Կեանքը շատ կարեւոր է: Մի՛ փճացնէք զայն, այլ ապրեցէք»: Ահա հոս կը կայանայ նաեւ Ազնաւուրի կեանքի յաջողութեան հիմնական գաղտնիքը եւ իր բազմահազար ունկնդիրներու յարգանքն ու սերը իր արուեստին հանդէպ:

Գ. Ազնաւուրի ընտանեկան համերաշխութիւնը

Հակառակ անոր որ ան երեք անգամ ամուսնացած է, ան համերաշխ ապրած է իր ընտանիքի անդամներուն հետ: Երբեք խտրութիւն չէ դրած ու ծայրայեղական չէ եղած իր ընտանիքի անդամներու յարանուանական կամ համայնքային տարբերութիւններուն գծով, որովհետեւ ան մարդկային վեհ արժէքներով դաստիարակուած ու յարգած է բոլորը՝ զանոնք նկատելով Աստուծոյ կողմէ ստեղծուած համահաւասար մարդ էակներ: Ազնաւուրի իսկ վկայութեամբ, իր ընտանիքին բոլոր անդամները կը սիրեն ու կը յարգեն զիրար:

Դ. Ազնաուրի հայրենասիրությունը

Շարլ Ազնաուր երգրումցի Միշա եւ զմիւռնիացի Քնար Ազնաուրեաններու զաւակն էր. Ան ծնած էր Փարիզի Սեն Ժերմեն Տը Պրէ թաղամասը եւ մեծցած՝ ֆրանսայի մէջ: Ազնաուր հակառակ ֆրանսացի ըլլալուն՝ հպարտ էր իր հայկական ծագումով եւ միշտ գործնականօրէն իր կարելիութեան չափով սատար կը հանդիսանար Հայաստանին: Ազնաուրի անմիջական փութալը Հայաստանի երկրաշարժէն ետք, յոյս ներշնչելը երկրաշարժի տուժածներուն, «Ազնաուրը Հայաստանին համար» բարեսիրական հիմնադրամը, Հայաստանի նուիրուած համերգային ծրագիրները նիւթական հսկայական ներդրումները լաւագոյն ապացոյցն են իր մեծ հայրենասիրութեան, հոգատարութեան եւ

հայրենիքի հզօրացումին: Ան իր հարցազրոյցներէն մէկուն մէջ ցաւով եւ ափսոսանքով կ'արտայայտուէր, որ հայեր՝ համեստ թէ հարուստ դասակարգի, չեն օգնէր Հայաստանին, եւ այս ձեւով հայրենիքը չի զօրանար՝ մէջբերելով Ամերիկայի նախկին նախագահ Ճոն Քենետիի նշանաւոր խօսքը. «Մի՛ հարցնէր, թէ երկիրը ի՛նչ կրնայ ընել քեզի համար, այլ փորձէ, թէ դուն ի՛նչ կրնաս ընել հայրենիքիդ համար»: Ան թունդ քաջալերողը եւ կենդանի օրինակը եղաւ այն մտածումին, որ հայերը պէտք է Հայաստանի համար աշխատին, նոր դպրոցներ բացուին, որպէսզի հայ ազգը բարգաւաճի՝ երաշխաւորելով հայութեան պայծառ ապագան:

Ե. Ազնաուր՝ անմնացորդ նուիրեալը

Իր հարուստ արուեստի կեանքով, Հայաստանին անշահախնդիր օժանդակութեամբ, քաղաքական կեանքի մէջ Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման հոլովոյթին ու Հայաստանի հզօրացման համար աշխատող այս նուիրեալ հայը իր համեստ նկարագիրով ու անմնացորդ ծառայութեամբ արժանացաւ Հայաստանի «Ազգային հերոս» կոչումին եւ բազմաթիւ պետական ու եկեղեցական բարձրագոյն կարգի շքանշաններու:

Շարլ Ազնաուրի հոգեհանգստեան արարողութեան ընթացքին ֆրանսական եւ հայկական գոյգ պետութիւններուն ցուցաբերած պետական բարձր մակարդակի յարգանքը լաւագոյնս կը բնորոշեն Ազնաուրի անուրանալի դրոշմը եւ արժանաւոր զաւակ ըլլալու բացարձակ ճշմարտութիւնը: Այսօր, երբ աշխարհը նոր մարտահրաւերներու եւ համաշխարհայնացման մեծ վտանգի դիմաց կը կանգնի, եւ ժողովուրդը հոսանքն ի վեր կը թիավարէ, Շարլ Ազնաուր իր մահով, մեծ վաստակով ու ապրուած կենդանի օրինակով խօսուն վկայութիւն է կեանքը սիրելու, իմաստաւորելու եւ անջնջելի դրոշմ ձգելու երկրաւոր այս կեանքի ընթացքին:

Թող գլխագիր այս մարդուն, մեծ հայրենասէրին, բարերարին պատգամները զարթոցիչ ազդակը դառնան մեր կեանքին՝ վառ պահելու համար Շարլ Ազնաուրի անմեռ յիշատակը:

ԿԱՐՕ ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

Քուէթի Սրբոց Վարդանանց Եկեկեցոյ
Եկեղեցասիրաց Տիկնանց Յանձնախումբը
կը հրաւիրէ ձեզ

«Միրոյ Ճաշ» -ի

Ուրբաթ, 2 Նոյեմբեր 2018-ին,
Ս. Պատարագէն անախջապէս ետք,
Եկեղեցոյ ներքնասրահէն ներս:

Օրուան ճաշն է

Սմբուկոյ Խորոված

եւ

Զի-Քիւֆթէ

(հումշաղ)

Եկէք եւ համադամ ճաշին առընթեր
վայելեցէք մտերմիկ եւ հաճելի մթնոլորտ:

Տոմսերը ապահովելու համար դիմել հետեւեալ տիկիիններուն

Յոլիկ Գոլանճեան----- 97803972

Միլվա Քասունի ----- 97566356

Լուսիկ Թէմամեան ---- 99590172

Ծանօթ:

- Տոմսերուն սակն է 5 ՔՏ
- Փոքրիկներուն համար պիտի վաճառուի յատուկ ճաշ (Sandwich)

ԼՈՒՐԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԷՆ

«Գործ Եւ Գանձ» Գիրքին Շնորհահանդէսը Դամասկոսի Մէջ

1 հոկտեմբեր 2018-ին, Դամասկոսի Ազգային առաջնորդարանի դահլիճին մէջ, հովանաւորութեամբ Դամասկոսի թեմի առաջնորդ Արմաշ եպս. Նալպանտեանի, տեղի ունեցաւ Լեւոն Զաքի Ետալեանի «Գործ Եւ Գանձ» գիրքին շնորհահանդէսը:

Բացման խօսքը արտասանեց Անի Աբրահամեանը, որ բարի գալուստ մաղթելով ներկաներուն՝ ըսաւ. «Սոյն հատորը կու գայ իր իւրայատուկ տեղը զբաղեցնելու հայ ընթերցողի գրադարանին մէջ, որովհետեւ անիկա իւրօրինակ է իր տնտեսագիտական եւ տեղական ու միջազգային տնտեսութեան նուիրուած յօդուածներով, վերլուծումներով եւ դիտարկումներով: Հատորին հեղինակը իր փորձառութեան հմտութեամբ կը հարստացնէ ընթերցողին մտահորիզոնը՝ առեւտրի եւ տնտեսութեան ասպարէզին առումով, ապա՝ գործնական հաստատութեան մը հիմնադրութեան եւ մասնագիտական նուիրումի համոզիչ փաստարկումներով, որոնք նոյնինքն իր կեանքի վկայութիւններն են»:

Այնուհետեւ «Գործ Եւ Գանձ» գիրքը ներկայացուց Սուրիոյ Ժողովրդային ժողովի երեսփոխան եւ Հայ-սուրիական խորհրդարանական բարեկամութեան յանձնախումբի նախագահ, գրող եւ ուսումնասիրող դոկտ. Նորա Արիսեանը: Ան հանգամանալից կերպով ներկայացուց կարեւորութիւնը գիրքին մէջ տեղ գտած յօդուածներուն շօշափած եւ քննարկած նիւթերուն, որոնք ժամանակին լուսարձակի տակ առած են օրուան մարտահրաւերները: Դոկտ. Արիսեանը

իր խօսքի աւարտին ըսաւ, որ հեղինակը ո՛չ միայն գործարար եւ բանասէր է, այլ նաեւ՝ տնտեսագէտ գրող:

Ապա Անի Աբրահամեանը (սրինգ), Ժանեթա (դաշնակ) եւ Մերլի (ջութակ) Պուրունսուգեանը եռեակը գեղարուեստական յայտագիրով ներկաներուն հրամցուց «Կտոր մը երկինք» ժապաւենէ երաժշտական հատուածներ:

Անկէ ետք խօսք առաւ «Գործ եւ գանձ» հատորի հեղինակ Լեւոն Զաքի Ետալեանը: Ան նշեց, որ գիրքին մէջ յօդուածներու ոճով ներառած է նիւթեր՝ տարբեր երկիրներու տնտեսութիւններուն վերաբերեալ, տեղական եւ արեւմտեան տնտեսութեան ու մանաւանդ՝ Չինաստանի տնտեսութեան առնչուած, ուր ձեռք ձգած է բազմաթիւ փորձառութիւններ եւ ծանօթացած է չինական ասանդութիւններուն, մտայնութեան եւ մտածելակերպին:

Հեղինակը բացատրութիւն տուաւ նաեւ գիրքի անուանումին վերաբերեալ: Ան ըսաւ, որ գիրքը վերնագրած է «Գործ եւ գանձ»՝ նկատի ունենալով, որ շատեր յաջողած են իրենց գործին մէջ, սակայն երբեք չեն կրցած գանձին տիրանալ, իսկ ոմանք ալ ժառանգած են հարստութիւն եւ գանձ, բայց գործի ասպարեզին մէջ յաջողութիւն չեն ունեցած: Ոմանք երկուքն ալ կորսնցուցած են: Ան աւելցուց. «Եթէ կ'ուզէք գիտնալ գործին մէջ յաջողութիւն ունենալու եւ գանձին տիրանալու գաղտնիքը, ապա անիկա կը գտնէք այս գիրքին մէջ», համեստ հպարտութեամբ հրաւիրելով, որ ներկաները կարդան «Գործ եւ գանձ» հատորը:

Ապա Սուրիոյ մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան արտակարգ եւ լիազօր դեսպան դոկտ. փրոֆեսօր Արշակ Փոլատեանը արտասանեց իր ողջոյնի խօսքը, որուն մէջ կարեւոր նկատեց սոյն գիրքին հրատարակութիւնը եւ անոր եզակիութիւնը, ինչ որ կու գայ լրացնելու հայ գրականութեան մէջ տնտեսագիտութեան, առեւտրական բնագաւառին բացը:

Ապա կրկին Անի Աբրահամեանը (սրինգ), Ժանեթա (դաշնակ) եւ Մերլի (ջութակ) Պուրունսուգեաններ եռեակը գեղարուեստական յայտագիրով ներկաներուն հրամցուց «Ծիծեռնակ» նուագը:

Շնորհահանդէսի աւարտին իր օրհնութեան պատգամը ուղղեց Արմաշ եպս. Նալպանտեանը: Առաջնորդ սրբազան հայրը բարձր գնահատեց հեղինակին տարած աշխատանքը՝ իբրեւ ԼԻԶԱՔՕ հաստատութեան հիմնադիր եւ նուիրեալ գործարար, որ ճանաչում ունի թէ՛ հայկական եւ թէ՛ սուրիական ու արաբական շրջանակներուն մէջ: Ան նաեւ նուիրեալ ծառայութիւն ունի սուրիահայ եւ ազգային կառոյցներուն մէջ: Սրբազանը նաեւ ըսաւ. «Հեղինակը իր յաջողութեան գաղտնիքը իրեն չպահեց եւ զայն «Գործ եւ գանձ» հատորին ընդմէջէն մատչելի դարձուց նաեւ շատերուն: Գնահատելի է հայերէնով եւ մանաւանդ արեւմտահայերէնով կոկիկ լեզուն, ուր ընթերցողը հեզասահ ընթերցանութեամբ կրնայ քաղել անոր մարգարիտները: Ի մասնաւորի գնահատելի է, խնդիրներու վերհանումին կողքին, տալ եւ առաջարկել անոնց լուծման եղանակները:

Աւարտին կատարուեցաւ զինեձօն, գիրքի մակագրութիւն եւ հիւրասիրութիւն:

www.kantsasar.com

Հրայր Մարուխեանին Նուիրուած Յուշ Երեկոյ

Կազմակերպութեամբ Թորոնթոյի ՀՅԴ «Սողոմոն Թեւիլբեան» կոմիտէի կազմակերպիչ յանձնախումբին, 14 սեպտեմբերին Հայ երիտասարդական կեդրոնի Համազգայինի թատերասրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հրայր Մարուխեանի մահուան 20-ամեակին նուիրուած յուշ-երեկոյ:

Ձեռնարկին ներկաներուն բաշխուեցան «Հայ դատի պայքարին եւ Դեպի Երկիր երթին դաշնակցական դրօշակիրը» խորագիրով գրքոյկն օրինակներ, որ կը բովանդակէ Հրայր Մարուխեանի վաստակին ու կեանքի կարեւոր փուլերուն մասին խօսքեր, վկայութիւններ եւ դամբանականներ:

Օրուան հանդիսավարներէն Բալիկ Ճապաղջուրեան-Խշուաճեանը ներկայացուց Հրայր Մարուխեանի կենսագրական հիմնական գիծերը, իսկ Ռազմիկ Պէպէճեանը օրուան

բանախօս, հանրային-կուսակցական գործիչ Խաժակ Մկրտիչեանին կենսագրական ամփոփ գիծերը:

Խ. Մկրտիչեանը Հրայր Մարուխեանի՝ Հայ յեղափոխական դաշնակցութեան նորագոյն պատմութեան անկրկնելի ղեկավարներէն մէկը ըլլալը շեշտելէ ետք ըսաւ, որ Մարուխեանին առաջնորդութեամբ Հայ դատի աշխատանքները ոչ միայն ծաւալի առումով ընդարձակուեցան, այլ անոնց հաղորդուեցաւ նոր որակ ու բովանդակութիւն: Եզրափակելով իր խօսքը՝ ան շեշտեց, թէ քանի որ ունեցած ենք Հրայր Մարուխեանի նման մարտունակ ղեկավար, ինչպէս անցեալին ձախողած են Դաշնակցութիւնը պառակտելու բոլոր փորձերը, Հրայր Մարուխեանի ոգիով Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը պիտի շարունակէ իր անխափան երթը:

Գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր: Յուցադրուեցաւ «Մեծ հայր՝ դաշնակցականի ճառագայթող դէմքով» տեսերիզը, ուր մէկտեղուած էին Հրայր Մարուխեանի ելոյթներէն բաժիններ: Տեսերիզով մը ցուցադրուեցաւ նաեւ Քանատայի հայոց թեմի հայրապետական ներկայացուցիչ Սուրէն արք. Գաթարոյեանի՝ Մարուխեանին վերաբերող վկայութիւններն ու յուշերը: Ելոյթ ունեցաւ նաեւ արցախեան ազատագրական պայքարի ազատամարտիկ, ազգային, յեղափոխական եւ ռազմա-հայրենասիրական երգերու մեկնաբան Մկրտիչ Մկրտիչեանը (Մակիչ):

ԱՅԼԱԶԱՆ

Ինչպե՞ս Վարժեցնել Երեխային, Որպեսզի Կազմակերպէ Իր Ժամանակը

Ճաշել, քնանալ, լոզնալ, դասերը սերտել, ակոսները խոզանակել, գիրք կարդալ, խաղալ...

Օրուան ընթացքին երեխան շատ բան ունի ընելու. որպեսզի ան լիարժեք կատարել վերը յիշուածները, ան պետք է կազմակերպէ իր ժամանակը, բան մը, որ սկզբնական շրջանին ծնողքին օգնութեան կը կարօտի:

Ինչպե՞ս Օգնել Երեխային՝ Ինքնուրոյն Կազմակերպելու Ժամանակը

Հետեւեցէք, որ տեսաբար ձեր փոքրիկը նոյն գործողութիւնները կատարել միեւնոյն հերթականութեամբ եւ գրեթէ նոյն ժամուն: Այսպիսով, երեխային մօտ սովորութիւն կը ձեւաորոշի:

1-Օրուան աւարտին ձեր երեխային հետ քննարկեցէք յաջորդ օրուան ընելիքները՝ օգնելով հասկնալ, թէ որքան ժամանակ պետք է տրամադրել՝ տնային աշխատանքներուն, սենեակի դասաւորման անձնական մաքրութեան եւ այլն... Այսպիսով, ան կը վարժուի գնահատել ժամանակը:

2-Ձեր երեխային հետ ծրագրեցէք հանգստեան օրերն ու արձակուրդները: Անոր հետ մանրամասն քննարկեցէք ձեր ընելիքները, միասին ընտրեցէք հանգստեան վայրը, այնտեղ մեկնելու միջոցները, ուշադիր լսեցէք անոր

կարծիքը: Այսպիսով, երեխան կը հասկնայ ժամանակի եւ գործողութիւններու փոխկապակցութիւնը:

3-Օրացոյց օգտագործեցէք. տան տեսանելի մեկը անկիւնը օրացոյց փակցուցէք՝ նշելով ընտանիքին համար յիշարժան օրերը, բժշկական ժամադրութիւնները, արձակուրդի օրերը... Աս ալ միջոց մըն է, որ երեխան վարժուի զգալու ժամանակը:

4-Մեծ ժամացոյց մըն ալ գործնական դեր կրնայ խաղալ այս բոլորին մէջ:

www.aztagdaily.com

